

Чайка В.В.

Національна академія керівних кадрів

КОМПОЗИТОРСЬКА ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРЕДСТАВНИКІВ ПІВНІЧНОАМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.

Стаття присвячена дослідженню творчості композиторів української діаспори країн Північної Америки – США та Канади, що є цілісним феноменом в контексті вивчення музичної культури другої половини ХХ ст. У роботі виявлено характерні риси і тенденції у композиторській творчій діяльності представників північноамериканської української діаспори, що зумовлювалися особливостями еміграції української інтелігенції та професійних музикантів, які своєю діяльністю значно підсилили розвиток культурно-мистецьких процесів за кордоном. Доведено, що саме музична культура завдяки своєму універсалізму художньо-виразових засобів сприяла входженню національної української культури до загальносвітового культурного простору. Із другої половини ХХ ст. у розвитку музичної культури західної діаспори відбувався поступовий перехід від аматорських до професійних виконавських форм мистецтва, що базувався на зразках інструментальної класичної музики. Велику роль у цьому відіграло започаткування та відкриття фахових музичних шкіл та інституцій (наприклад, Український музичний інститут Америки), а також освітньо-педагогічна діяльність та розробка і створення дидактичних репертуарних збірок. На прикладі діяльності таких композиторів, як Д. Гординська-Каранович, З. Лисько, Т. Микиша, Р. Придаткевич Р. Савицький, І. Соневицький, М. Фоменко, Ф. Якименко та ін. можна простежити становлення новітньої композиторської творчості українських митців, що апелювала до актуальних форм концертнування – сольних, тематичних концертів. Важливою стороною творчої діяльності українських композиторів зарубіжжя стала робота над створенням сучасних, актуальних за виразовими засобами, національно забарвлених, високохудожніх творів, що було суголосним відповідними світовим тенденціям. Творчий композиторський доробок українських митців діаспори становив собою важливу частину музичної культури, будучи складною жанрово-стильовою системою, яка була позначена зверненням як до національної традиції, так і до сучасних музичних новацій.

Ключові слова: музична культура, композиторська діяльність, творча діяльність, українська діаспора, митці, країни Північної Америки, США, Канада.

Постановка проблеми. Вагомою складовою частиною в розвитку музичної культури українців діаспори є композиторська творча діяльність, що загалом засвідчує ступінь високого культурного поступу, оскільки пов'язується безпосередньо з професіоналізацією музичного мистецтва. Феномен композиторської творчості представників північноамериканської діаспори стоїть осібно порівняно навіть із європейською діаспорою з огляду на інші кути заломлення і художнього осмислення мовою музичної виразовості тієї духовної та культурної проблематика, що була притаманна саме цій спільності. Втім, якщо загалом говорити про характер творчості композиторів США та Канади, як загалом й інших ареалів українців діаспори, то слід відзначити більшу свободу творчого самовияву порівняно з материковою частиною України, що зазнавала цензураності та деякої анга-

жованості. Як композитори, так і виконавці, що з різних причин емігрували й опинилися поза межами батьківщини, отримали змогу звертатися тієї частини української культурної спадщини та традиції, яка опинилася під забороною. До того ж, іноетнічне культурно-мистецьке середовище сприяло новаторським творчим пошукам у сфері композиторської творчої діяльності, оскільки становило поліхудожній конгломерат жанрово-стилістичного різноманіття. Відтак творчий композиторський доробок представників української діаспори ґрунтувався не лише на збереженні та відтворенні питомої української фольклорної музичної спадщини, але й активно вбирав новітні модерні й постмодерні віяння часу в музичній культурі, що було суголосним загальносвітовим тенденціям розвитку музичної культури. Це збагачувало українську культуру, зокрема саме через

музичне мистецтво ставала можливою діалогічність культур, що вело до взаємопроникнення не лише етнічних кодів національних культур, але й уможливлення творчості високого професійного гатунку поза національними межами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання композиторської творчості північноамериканської української діаспори досліджували в контексті загального вивчення музичної культури діаспори А. Калениченко [1], Г. Карась [2; 3], Т. Кулинич [4], А. Муха [7], І. Новосядла [10], Ю. Осмачко, С. Павлишин [11], Т. Прокопович, А. Рудницька, Й. Созанський [13], Р. Хрипун [14], М. Чорнобай [15–17]. Деякі праці присвячували окремим персоналіям композиторів: У. Молчко [6], З. Юзюк [18], Є. Лазаревич [5].

Відтак необхідним постає цілісне дослідження творчості композиторів української діаспори країн Північної Америки – США та Канади, що є цілісним феноменом у контексті вивчення музичної культури другої половини ХХ ст.

Постановка завдання. Метою пропонованого дослідження є виявлення характерних рис і тенденцій у композиторській творчій діяльності представників північноамериканської української діаспори у другій половині ХХ ст.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування пласту музичної культури у країнах емігрування українців, пов'язаного з професійною музичною майстерністю та композиторською і виконавською творчістю, активно припадає на другу половину ХХ ст., коли в повоєнний час значна частина творчої професійної інтелігенції покидала межі радянської України. Долучаючись до вже існуючих культурницьких процесів в різних осередках діаспори, саме ці професіонали надали більшої ваги загалом розвитку української культури. До того ж, перебуваючи в культурному середовищі, більше відкритому до різноманітних мистецьких пошуків, новітніх течій і тенденцій, ці представники української діаспори привносили до національної культури новий струмінь, що поєднувався з кращими мистецькими надбаннями. Загалом, на думку дослідників, слід розрізняти чотири етапи розвитку української музичної культури західної діаспори: 1) стабілізаційно-адаптаційний, аматорський; 2) організаційно-консолідаційний із рисами професіональності; 3) аналітичний, професійний; 4) синтетичний [4, с. 148]. Саме такий розподіл свідчить про об'єктивні етапи розвитку музичної культури, що зумовлювалися тією «якісною складовою частиною» людського капіталу, що виїздив за кордон

з різних обставин. Відтак різні еміграційні хвилі породжували нові культурні форми, що не лише репрезентували українську культуру і мистецтво за кордоном, але й надавали їй нових рис, нового прочитання та вимірів творчості.

Можемо сказати, що саме з другої половини ХХ ст. у розвитку музичної культури західної діаспори відбувався поступовий перехід від аматорських до професійних виконавських форм мистецтва, що базувався на зразках інструментальної класичної музики. Як відзначає Й. Созанський, інструментальна, в т. ч. симфонічна музика українського зарубіжжя, є істотною складовою частиною української музичної культури, складну розгалужену жанрову і стильову системи, позначена великою питомою вагою звернення до української національної та патріотичної (особливо в композиторів західної діаспори) тематики та фольклорних джерел. Водночас деякі стилі (рококо, модернізм, класицизм, неокласицизм, неофольклоризм), техніки (атональність, електронна музика), жанри та нетрадиційні інструментальні склади виникли в інструментальній музиці української діаспори раніше, ніж в Україні». Тобто належність до національної культури всіх її мистецьких здобутків, у т. ч. музичних, де б вони не були створені, є аксіоматичним [13]. Слід також відзначити, що композиторська творчість знайшла активний відгук на зарубіжному культурному ґрунті: якщо говорити про митців українського походження Канади та США, то серед них чимало знаних віртуозів-виконавців і композиторів, котрі своєю творчістю ввійшли в культурне середовище цих країн і посіли там значне місце. Так, творцями традиційних симфонічних циклів серед американо-українських композиторів були В. Шуть – автор трьох симфоній, М. Фоменко, А. Ольховський написали по дві симфонії. У композиторів А. Рудницького, З. Лавришина, В. Овчаренка, В. Грудіна, Ю. Фіали непрограмні симфонії представлені по одному творові.

Якщо аналізувати творчі композиторські доробки, то очевидним стануть стильові тенденції певних періодів, які виявляють знакові імена різних хвиль і поколінь еміграції: початку століття – міжвоєнного двадцятиліття (Ф. Акименко, В. Барвінський, Н. Нижанківський, Р. Придаткевич, М. Гайворонський, А. Рудницький, З. Лисько, С. Туркевич-Лукіянович); повоєнного часу (М. Фоменко, П. Печеніга-Углицький, І. Соневицький, В. Грудин, Т. Микиша); зламу ХХ–ХХІ ст. (М. Кузан, Л. Грабовський, В. Балей, Д. Семген, В. Пюра, Ю. Олійник та ін.) [15, с. 139].

Загалом творча діяльність митців за кордоном, що мала різні ступені активності, безпосереднім чином була пов'язана також із гастрольною творчістю, яка не обмежувалася цензурою репертуару. Відтак ряд митців не лише періодично гастролували різними країнами, але й подовгу провадили там своє життя, перебуваючи в руслі тих чи інших творчих шкіл і напрямів. У цьому сенсі науковці виокремлюють три культурні ареали поширення культури – американський континент, зону європейських країн із національно замкненими культурними сферами та східний вектор творчого самовияву. Але водночас можна вивести окрему групу «митців мігруючого діаспорного типу» [15, с. 139–140].

Українські емігранти третьої хвилі привнесли найбільш яскравий прояв у розвиток музичної культури країн Північної Америки, збагативши її жанрово-тематично та стилістично, що розширило межі сприйняття українського культурного спадку та його фольклорної складової частини. Фактично ми можемо говорити про певні транскультурні чинники, що у творчості митців діаспори стали визначальними й системоутворюючими щодо формування новітніх основ розвитку музичної культури. Так, у формуванні жанрово-стильових тенденцій фортепіанної творчості митців-українців з діаспорного середовища суттєвим постають аспекти резонансу композиторського процесу, творчого психотипу й умов діяльності в позанаціональному оточенні. В умовах еміграції прояви національної традиції та трансформації національної ідеї можна акумулювати у три моделі: консервуючої, що передбачає збереження чи реконструкцію національних стильових рис (М. Гайворонський, В. Безкоровайний, З. Лисько, В. Витвицький, А. Гнатишин); синтезуючої, що має за основу модифікацію, інтегрування національного вектору творчості в інонаціональне оточення (В. Шуть, Ю. Фіяла, Д. Борткевич, П. Сениця, П. Печеніга-Углицький, Р. Придаткевич, А. Рудницький); трансформуючу, що веде до принципового переосмислення національної традиції в новому культурному контексті [15, с. 140]. Саме остання, трансформуюча модель стала важливим вектором розвитку музичної культури в сенсі набуття нових ідей і мистецьких рішень крізь новий культурний контекст. Це сприяло збагаченню змісту і розвитку форм художнього і музичного вираження у композиторській творчості. Адже такі процеси становили собою живу діалогічність української культури з іншими культурами, що виводило її на новий рівень сприй-

няття та популяризації. Тому така творчість українців діаспори у своїй діахронії формувала нові тенденції культурного розвитку і саме музична культура найбільш показово в цьому знайшла свої прояви.

Розвиток композиторської творчості в діаспорі безпосередньо пов'язаний також із системою інституційності культурних закладів та осередків культурного життя, а також, відповідним чином, освітньо-педагогічною складовою частиною, що мала б на меті забезпечувати безперервність музичної освіти та її постійного поступу, виховання і плекання професіоналів музичного мистецтва, створення сприятливих умов для їх творчої діяльності. Після Другої світової війни активність українських осередків діаспори у США та Канаді зростає, і вони стають культурними центрами, що певною мірою задавали динаміку культурного розвитку для решти. Відтак дослідники відзначають, що музичне життя української діаспори США після Другої світової війни збагатилося значними інтелектуальними і мистецькими силами. Найважливішим питанням була розбудова українських музичних шкіл, які б могли згуртувати дітей і молодь для навчання на основі українських музичних надбань і традицій. Зростає майстерність і професіоналізм виконавців і педагогів. Музична освіта була представлена приватними музичними школами, які у 1952 р. об'єдналися. Завдяки зусиллям піаніста, композитора, педагога і культурно-громадського діяча Р. Савицького організовується Український музичний інститут Америки (УМІА) в Нью-Йорку та філії в інших містах. У 1954 р. Антон Рудницький організовує Українські Музичні Курси в Філадельфії з філіями в інших містах США. До ініціативного комітету створення музичного закладу увійшли: М. Байлова, І. Приймова, Е. Чапельська, І. Недільський, Р. Савицький, І. Соневицький, В. Цісик та ін. Таким чином, для об'єднання наявних музичних шкіл була створена база для УМІА, що згуртувала більшість музичних педагогів. Спільною ідеєю стало культивування музичного мистецтва серед найширших кіл української молоді [4, с. 149]. Поява такого закладу стала можливою завдяки докладеним активним зусиллям українських музикантів, педагогів, прогресивної інтелігенції та їхньому бажанню створити музичний навчальний заклад, що готував би професійних музикантів поза межами і зв'язком із материковою культурою України. Це було цілком новим явищем на американських теренах, адже українцям вдалося створити систему музичної освіти з централізованим

управлінням, філіями в багатьох штатах, спільним навчальним планом підготовки. На думку Т. Чорнобай, у цьому процесі слід виділити два принципово вагомні вектори: виконавство й освітні осередки в умовах зарубіжжя як складову частину створення єдиного освітнього простору та національної системи освіти [17, с. 143].

До найдіяльніших українознавчих інституцій Канади, безпосередньо спрямованих на збереження національної музичної культури, належать Вищі Освітні Курси (ВОК) у Торонто й Вінніпезі, засновані у 1940 р. диригентом, музикологом П. Маценком при Українському Національному Об'єднанні (УНО). Їх метою було збереження і плекання української мови і культури, підготовка молоді до організаційної праці, ознайомлення її з сучасним життям українців Канади та України.

Якщо загалом надавати характеристику музичним творам, що постають відтоді та популяризуються вже професійним виконавством, то варто звернути увагу на такі ключові чинники, як полістилізм, жанрова різноманітність і включення до тих мистецьких музичних пошуків, що були притаманні культурі тієї доби у цих країнах. «У творах, які формують репертуар українських виконавців у перебігу зарубіжних концертно-гастрольних подорожей і музикантів-емігрантів, враховуються особисті смаки, технічні пріоритети, виконавський психотип і представницький національно-мистецький потенціал композицій з огляду на суголосність провідним світовим тенденціям» [17, с. 143]. Такі тенденції у музичній культурі значною мірою впливали та визначали композиторську творчість українців, що жити і творили у такому середовищі і, відповідно, перебували в цьому культурному русі. «Композиції епохи глобалізаційних процесів (друга половина – рубіж ХХ–ХХІ ст.) найбільшою мірою, напевне, несуть на собі відбиток актуальної генеральної дихотомії: діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті та українська діаспора у світовій цивілізації. Цю сферу переконливо характеризують фортепіанні твори, написані українськими митцями – представниками діаспори другого-третього покоління, у яких національна культура постає об'єктом пізнання на самоусвідомлення через призму позанаціонального соціуму і культурного досвіду» [17, с. 144]. Відтак ми можемо говорити про творення якісно нової культури, музичної, що завдяки художньому універсалізму здатна впливати на творчий процес в інших культурно-мистецьких сферах. Універсалізм фортепіанного виконавства забезпечив

потужний вплив музичного мистецтва діаспори на національну самосвідомість, педагогічно-патріотичні завдання у дитячих дидактичних композиціях, балансування між декларацією національної самосвідомості й відповідних слухацьким запитами ознаками локальних традицій [17, с. 145].

Серед митців, чия композиторська творчість стала знаковою для розвитку української музичної культури не лише в діаспорі, варто зазначити імена педагогів-піаністів другої половини ХХ ст. І. Берковича, Р. Савицького, А. Рудницького, В. Витвицького, М. Фоменка, В. Безкоровайного, В. Шутя, М. Кравців-Барабаш, М. Сильванського, М. Степаненка.

Відомою постаттю того часу був композитор, піаніст, педагог, музичний критик М. Фоменко, який з 1951 р. працював в Українському музичному інституті в Нью-Йорку. Його твори зі збірника «Моя веселка» поєднували фольклорні мотиви з надзвичайно яскравими піаністичними виразовими засобами [18, с. 89].

Композиторська та виконавська творчість була провідною сферою діяльності І. Білогруда, який як піаніст-гастролюер виступав у різних містах Європи й Америки, а пізніше заснував власну музичну школу в м. Бервин (Іллінойс, США). В еміграції виявив себе як піаніст і композитор (зокрема його фортепіанному доробку належать «Дванадцять варіацій» gis-moll) [16, с. 39].

Відомим організатором мистецького життя в американських осередках діаспори був піаніст Р. Савицький, представник класу фортепіано, учень В. Барвінського у Львові. З початку еміграційного періоду творчої діяльності виступав з концертами у Німеччині в таборах для інтернованих вояків. З 1949 р. давав приватні уроки у Філадельфії та Нью-Йорку. У 1952 р. організував і став директором Українського музичного інституту у Нью-Йорку.

Визначною постаттю в музичній культурі українців діаспори був З. Лисько. Відомий український композитор, музиколог, директор Українського, який також був директором Музичного Інституту в Нью-Йорку та викладав теорію музики та гри на фортепіано. Окрім цього, З. Лисько був дійсним членом Наукового Товариства ім. Т.Г. Шевченка й Української Вільної Академії Наук у Нью-Йорку. Його композиторський доробок довгий час був невідомим для української музичної культури.

Важливу роль у розвитку музично-виконавської культури відіграла Д. Гординська-Каранович – українська піаністка, педагог, музикознавець, громадська діячка. У 50-х рр. вона виїхала

до США, де займалася педагогічною діяльністю, пов'язавши свою долю з Українським музичним інститутом Америки, де викладала фортепіано [9, с. 136].

Серед діячів музичної культури варто також згадати ім'я А. Рудницького – відомого представника української музичної еміграції середини ХХ ст. Більш зною є його композиторська спадщина, але не менш важливими є й інші сфери його діяльності – виконавська, диригентська, педагогічна, музикознавча, публіцистична. Він тісно співпрацював із В. Барвінським, С. Людкевичем, Н. Нижанківським і був ініціатором створення Союзу Українських Професійних Музик (СУПРОМу). Неодноразово гастролював у Канаді та США, останнього разу напередодні Другої світової війни, з огляду на неможливість повернення на батьківщину, А. Рудницький залишився в Америці [5, с. 81].

Висновки. Проведене дослідження встановило, що композиторсько-творча діяльність представників північноамериканської української діаспори стала вагомим етапом у розвитку музичної культури України. Важливою стороною творчої діяльності українських композиторів зарубіжжя стала робота над створенням сучасних, актуальних за виразовими засобами, національно забарвлених, високохудожніх творів, що було суголосним відповідними світовим тенденціям. Творчий композиторський доробок українських митців діаспори становив важливу частину музичної культури, будучи складною жанрово-стильовою системою, яка була позначена зверненням як до національної традиції, так і сучасних музичних новацій. Перспективами подальших досліджень є зосередження уваги на вивченні персоналій українських композиторів і виконавців, чия творчість є маловідомою в українській музичній культурі.

Список літератури:

1. Калениченко А. Академічна інструментальна музика української діаспори у першому наближенні (жанровий аспект). *Музична україністика: сучасний вимір*. Київ : ІМФЕ ім. М.Т. Рильського, 2009. Вип. 3. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/39413> (дата звернення: 10.2019).
2. Карась Г. Культурологічні аспекти музикознавчої та музично-публіцистичної діяльності Романа Савицького-молодшого. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури* : збірник наукових праць. Київ : Міленіум, 2009. Вип. XXIII. С. 246–253.
3. Карась Г. Маловідомі фортепіанні твори українських композиторів-емігрантів ХХ ст. у США: питання навчального репертуару в класі загального та спеціалізованого фортепіано. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М.В. Лисенка. Загальне та спеціальне фортепіано у мистецькому просторі України. Серія : Виконавське мистецтво*. Львів : Сполом, 2012. Вип. 27. С. 328–338.
4. Кулинич Т. Передумови та організація Українського музичного інституту Америки. *Магістерський науковий вісник*. 2013. № 19. С. 147–152.
5. Лазаревич Є. Антін Рудницький як музикознавець (у 110-ту річницю від дня народження). *Українська музика*. 2012. № 1 (3). С. 80–86.
6. Молчко У. Культурно-освітній потенціал інструментальних творів Богдана Весоловського. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. 2014. № 1 (12). С. 59–65.
7. Муха А. Композитори України та української діаспори. Довідник. Київ : Музична Україна, 2004. 352 с.
8. Німилович О. Відродження творчості Нестора Нижанківського: крізь призму епістолярної спадщини Анатолія Кос-Анатольського і Романа Савицького-мол. *Молодь і ринок*. 2015. № 12 (131). С. 104–108.
9. Німилович О. Фортепіанні цикли Ігоря Соневицького та їх роль у збагаченні навчально-педагогічного репертуару вищої та середньої школи. *Етнос. Культура. Нація*. Вип. IV. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Дрогобич : Коло, 2004. С. 136–144.
10. Новосядла І. Національна ідея як основний чинник формування фортепіанного педагогічного репертуару для дітей у музичному мистецтві українського зарубіжжя II половини ХХ ст. URL: http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Vpu/Myst/2009_15_16statti%5CNovosiadla.pdf (дата звернення: 10.2019).
11. Павлишин С. Перша українська композиторка Стефанія Туркевич-Лісовська-Лукіянович. Львів : БаК, 2004. 160 с.
12. Осмачко Ю. Музикознавча спадщина Д. Гординської-Каранович та її роль у розкритті музичного життя української діаспори США. *Молодь і ринок*. 2019. № 3. С. 176–182
13. Созанський Й.Й. Жанрова палітра симфонічної музики композиторів української діаспори. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Мистецтвознавство*. 2014. № 2. С. 128–137.
14. Хрипун Р., Німилович О. Твори великої форми композиторів української діаспори та їх рецепція в сучасній педагогічній практиці. *Молодь і ринок*. 2017. № 10 (153). С. 118–124.

15. Чорнобай М.Ю. Жанрово-стильові ознаки фортепіанної творчості композиторів української діаспори ХХ – початку ХХІ століття. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М.В. Лисенка*. 2015. Вип. 35. С. 139–147.

16. Чорнобай М.Ю. Національно-представницька функція фортепіанного виконавства в осередках української діаспори міжвоєнного періоду. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Мистецтвознавство*. 2014. № 1. С. 34–42.

17. Чорнобай М.Ю. Фортепіанне виконавство та освіта осередків української діаспори в історичній проєкції. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М.В. Лисенка*. 2014. Вип. 32. С. 142–151.

18. Юзюк З. Фортепіанні збірники для дітей та юнацтва в творчості педагогів-піаністів України та українського зарубіжжя другої половини ХХ ст. *Молодь і ринок*. 2010. № 5 (64). С. 87–92.

Chayka V.V. COMPOSER CREATIVE ACTIVITY OF REPRESENTATIVES OF THE NORTH AMERICAN UKRAINIAN DIASPORA IN THE SECOND HALF OF THE XX CENTURY

The article is devoted to the study of the works of composers of the Ukrainian diaspora of the countries of North America - USA and Canada, which is an integral phenomenon in the context of the study of musical culture of the second half of the twentieth century. The characteristic features and tendencies in the composer's creative activity of the representatives of the North American Ukrainian Diaspora are revealed in the work. It is proved that musical culture, thanks to its universalism of artistic and expressive means, contributed to the entry of national Ukrainian culture into the world cultural space. From the second half of the twentieth century in the development of the musical culture of the Western diaspora, there was a gradual transition from amateur to professional performing arts, based on samples of instrumental classical music. The creation and opening of professional music schools and institutions (for example, Ukrainian Music Institute of America), as well as educational and pedagogical activities and the development and creation of didactic repertoire collections played a major role in this. On the example of the activity of such composers as D. Hordinskaya-Karanovich, Z. Lysko, T. Mykysh, R. Prydatkevich, R. Savitsky, I. Sonevitsky, M. Fomenko, F. Yakimenko and others. It is possible to follow the formation of the newest composer creativity of Ukrainian artists, which appealed to topical forms of concerts – solo, thematic concerts. An important aspect of the creative activity of Ukrainian composers abroad was the work on the creation of contemporary, topical, nationally colored, highly artistic works, which was in line with the relevant world trends. The creative work of the Ukrainian diaspora artists constituted an important part of the musical culture, presenting a complex genre-style system, which was marked by an appeal to both national tradition and modern musical innovations.

Key words: musical culture, composer activity, creative activity, Ukrainian diaspora, artists, North American countries, USA, Canada.